

Retningslinjer vedrørende tilrettelegging for rednings- og slokkemannskap i kommunene Trondheim, Malvik, Klæbu, Rissa og Leksvik

Forskrift til tekniske krav til byggverk (TEK10) § 11-17 omhandler krav til tilrettelegging for rednings- og slokkemannskap i forbindelse med byggesaker. Veiledningen til forskriften utdyper kravene med preaksepterte ytelser. Trøndelag brann- og redningstjenestes retningslinjer **erstatte ikke** forskriften eller veiledningen til forskriften, men kompletterer regelverket med noen tilpasninger ut fra lokale forhold. Det bemerkes at retningslinjene ikke omfatter hele § 11-17, da det ikke anses som nødvendig å gjenta teksten i forskrift og veiledning. Ved spørsmål oppfordres det til å ta kontakt med Trøndelag brann- og redningstjeneste, forebyggende avdeling.

Alarmering

I noen bygninger vil det være aktuelt å direktekoble det automatiske brannalarmanlegget opp mot brann- og redningstjenestens alarmsentral. Det må i disse tilfeller sørges for at innsatsmannskapene har adkomst til bygningen og det må installeres en nøkkelboks i tilknytning til hovedangrepsveien. Søknad om direkteoverføring av brannalarmanlegg skal sendes Trøndelag brann- og redningstjeneste på eget søknadsskjema, se www.tbirt.no.

Brannalarmsentral må plasseres i hovedangrepsveien, eventuelt med undersentraler i tilknytning til andre angrepsveier. Ved montering av nøkkelboks skal den være plassert slik at den er lett tilgjengelig for utrykningsmannskapet. Det skal for eksempel ikke være nødvendig med bruk av stige. Se for øvrig kontraktsvilkår for alarmtjeneste levert av Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS v/Sør-Trøndelag 110-sentral.

Innsatstid

Innsatstid er tiden fra innsatsstyrken er alarmert til den er i arbeid på skadestedet. For de fleste områder/bygg tilhørende Trøndelag brann- og redningstjeneste skal innsatstiden ikke overstige 10 minutter, men noen steder kan innsatstiden være opptil 20 minutter, jf. forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen § 4-8. Innsatstiden utenfor tettsted, som for eksempel marka, kan i enkelte tilfeller nærme seg 30 minutter. Nærmere informasjon om innsatstid kan fås ved henvendelse til brann- og redningstjenesten.

Tilgjengelighet frem til bygningen

Det må være tilrettelagt for kjørbare atkomst helt frem til hovedinngang/ -angrepsvei i byggverk. For mindre byggverk i risikoklasse 4 og brannklasse 1 kan det aksepteres avstand på inntil 50 meter. Ved større bygninger bør det være adkomstvei rundt hele bygningen.

Vedrørende tilgjengelighet for høyderedskap (stigebil/ lift) vises det til rekkeviddediagram (se [Rekkeviddediagram for høyderedskap](#)). Brann- og redningstjenestens bærbare stiger rekker, ved optimale forhold, maksimalt 8,5 meter.

Tabellene nedenfor tar for seg kriterier for adkomstvei og oppstillingsplass for utrykningskjøretøyer.

Kjørebredde, minst	3,5 meter
Biloppstillingsplass for maskinstige (minste bredde)	5,7 meter
Stigning, maks	1:8 (12,5 %)
Fri kjørehøyde, minst	4 meter
Svingradius (yterkant vei)	13 meter

Type kjøretøy	Totalvekt	Akseltrykk	Punktbelastning støtteben
Mannskapsbil	15 tonn	9 tonn	
Lift/stigebil	20 tonn	12 tonn	7,8 kg/cm ² (30*60 cm)
Tankbil	26 tonn	19/2 (boggie)	

Vannforsyning utendørs

Brannkum/hydrant bør være plassert 25-50 meter fra oppstillingsplass. All vannforsyning må kunne benyttes uavhengig av årstid.

Vannforsyning innendørs

I bygninger med flere enn 8 etasjer (øverste golv med høyde inntil 23 meter) må det installeres stigeledning for innendørs uttak av slokkevann. Vannuttakene bør plasseres i trapperom. Alle deler av en etasje må kunne nås med maksimalt 50 meter slangeutlegg.

- Påkoblingspunkt:
  - skal være lett tilgjengelig og godt synlig
  - påkoblingsstussen skal være av type Storz ne.norm, med blindlokk med dreneringshull (pga frost).
- Uttakspunkter:
  - et uttak i hver etasje
  - Storz ne.norm med blindlokk
  - avstenging med kuleventil

Både påkoblings- og uttakspunkter skal være tydelig merket med skilt ”Stigeledning”. I tillegg skal stigeledning med påkoblings- og uttakspunkter være merket på orienteringsplan ved brannvesenets hovedangrepsvei (hovedinngang).

Brannheis

For å sikre rask innsats i høye bygg må bygninger med mer enn 8 etasjer være utstyrt med brannheis. For utførelse av brannheis vises det til *NS-EN 81-72 Sikkerhetsregler for konstruksjon og installasjon av heiser - Spesielle løsninger for personheiser og vare- og personheiser - Del 72: Brannmannsheiser*.

Røykventilasjon

Ved termisk røykventilasjon av trapperom bør utløsningsmekanisme til røykluke være plassert på inngangsplanet i trapperommet.

Merking og informasjon

Alle branntekniske installasjoner, samt risikoområder som for eksempel gass under trykk, skal merkes. Det bemerkes at alle detektorer må ha synlig markering med detektornummer, også de som er plassert over himling.

Der hvor det forventes at brannmannskapene skal styre tekniske installasjoner, eksempelvis røykventilasjon, må det ved styringspanel henges opp en tydelig instruks som beskriver funksjonen til anlegget og hvordan dette styres. Branntekniske installasjoner må også merkes av på orienteringsplaner der dette finnes.

Orienteringsplan(er) som plasseres ved hovedangrepsvei bør være mest mulig oversiktlig og tilpasset innsatssituasjonen. O-planen bør inneholde all nødvendig informasjon, men ikke være for detaljert. Tegninger og lignende bør være laminert i A3-format og med mulighet for innsatsmannskapene å ta med. Trøndelag brann- og redningstjeneste har utarbeidet en veiledning som viser hvordan orienteringsplaner bør utformes.